

Kijken naar aar foto's

Funcities van een foto :

- Herinnering aan vroeger : schoon of lelijk + technische kwaliteit van ondergeschikt belang. Eigen emotie telt en bepaalt de waarde van de foto.
- Documentatie : moet zo duidelijk mogelijk zijn, en daar stopt het.
- Reclame : moet aandacht trekken en ongevraagd een boodschap kunnen meegeven. Herinnering in familie : zo mooi mogelijk, maar emotie zal de bovenhand hebben.
- Hobby : naar eigen vermogen zo mooi als mogelijk en technisch juist. Tentoonstelling : je allerbeste werken zonder dat ze tot een rangschikking gaan leiden.
- Fotowedstrijd : mooi, creatief, durf, technisch juist en meestal binnen een opgegeven thema. **Voorstelling**

van een foto:

- Computer, telefoon, tablet... : klein, kleuren en contrast zijn "onzeker"
Schikken en reeksen evalueren moeilijk of niet mogelijk.
De ene foto na de andere, allemaal even groot kan vervelend worden.
Afdruk : tastbaar, naast elkaar leggen en schikken is mogelijk, kleur en contrast zijn bepaald.
- Album : is een "eindproduct". Beste manier om zowel snel als traag naar foto's te kijken. Spelen met formaten mogelijk. Tegelijk kijken enkel mogelijk door 2 á 3 personen.
- Muurdecoratie : uw beste foto zo mooi mogelijk voorgesteld.
Afwerking aanpassen aan de omgeving !
Randloos kan de achtergrond (verf of behang) uw foto storen.
Een kader scheidt de foto van de muurkleur.
Een passe-partout maakt de buffer breder zodat de foto op meer "storende" muren kan hangen.
Reeksen : de beste volgorde en de beste afstand zoeken !

Omgeving van de afgedrukte foto :

- Licht : te weinig, te veel, verkeerde kleur (5100°K is ideaal)
- Reflecties : kunnen de mooiste foto heel sterk storen. Licht en vensters zijn de oorzaak.
Glanzend papier of spiegelglas voor de foto heeft er meer last van dan mat. Afstand : kan je dicht genoeg bij de foto en kan je ook op een afstand zien.
- Creatief proberen te zijn in alles wat de kracht van een foto kan versterken ! Plaats, hoogte, groeperen, ophangstelsel, volgorde, gevulde en lege ruimte aan de muur...

In welke hoedanigheid ?

Documentaire en reportagefoto's zijn niet noodzakelijk "mooi" maar winnen aan kracht als ze een verhaal vertellen. Al het onderstaande is van toepassing op foto's die je als hobby of beroep maakt en die zo mooi mogelijk moeten zijn.

Als toeschouwer :

Je kijkt, geniet en gebruikt de foto's als ontspanning zoals je naar een museum gaat. Niemand vraagt je iets, en je gaat gewoon op je gevoel af of je iets mooi of minder mooi vindt. Van een foto genieten en gewoon mooi vinden, zonder dat je weet waarom : dat mag nog ! Onderzoek eens bij jezelf of je dat (nog) kan ?

Als fotograaf :

Een foto kan buiten "gewoon mooi" een andere functie krijgen.

- Inspiratiebron om zelf iets in dezelfde stijl te maken
- Een collega kan je advies vragen over zijn foto.

- Je moet op basis van een foto iemand zijn fotografiekennis inschatten.
- Je moet zoeken naar de ene en beste foto als jurylid van een fotowedstrijd.

Ken jezelf :

- Aanvaard je dat iemand iets mooi kan vinden, wat jij eerder lelijk vindt ?
Ben je in staat om gewoon te genieten van een foto of ga je altijd en overal op zoek naar "kleine" onvolmaaktheden en foutjes.
- Ben je in staat om de "fotografische kwaliteit" en "het beeld" te scheiden ?
Verdraag je kritiek van een collega of ga je bij iedere tip in de tegenaanval.
Kan je een foto bespreken zoals hij is, of had hij telkens beter een beetje anders volgens uw aanwijzingen geweest ?
- Kan een foto je emotioneel raken, of ga je eerst naar de technische afwerking kijken.
- Denk je dat je collega's je een "positieve" of een "negatieve" collega vinden ? ? ?

Vanaf nu gaan we een foto "analyseren" (voor mij een veel te moeilijk woord hiervoor)

Is de foto voor u een positieve inspiratiebron :

Een foto maakt een zodanige indruk op je dat je zo iets zelf wil kunnen maken.

Je gaat op zoek naar de positieve kenmerken.

Als je die gevonden hebt probeer je te zien of dit kenmerken zijn van :

- het onderwerp : landschap, make-up, kleur, blik, kledij...
- fotografie : gebruikte brandpuntsafstand, licht, tijdstip, camerahoek, dieptescherpte, Je gaat niet op

zoek naar negatieve zaken, want dan is de foto een slechte inspiratiebron.

Is de foto voor u een negatieve inspiratiebron :

Iets in de foto zorgt ervoor dat je er een hevige afkeer voor voelt.

Plaats dat op je lijstje van dingen die je zeker nooit wil doen of maken.

Maak een verschil of dit over het onderwerp gaat, bvb iets etisch of religieus....

Of de gebruikte fotografietechniek : bvb sterke groothoekvervorming, nabewerkfilter....

Uw advies gevraagd :

Een collega vraagt je advies over een foto van hemzelf.

Begin altijd met de positieve dingen, ook al is het zoeken er naar moeilijk.

Maak een duidelijk onderscheid tussen tips over de inhoud en tips over de fotografie.

Als je tips geeft voor wijzigingen : zie dan dat de foto de foto blijft en geen volledig andere wordt.

Bijna altijd vraagt iemand je advies over een foto die hij/zij zelf mooi vindt. Hou daar rekening mee !

Eerlijk duurt het langst, maar weeg en wik je woorden naargelang de reactie van je collega.

Op zoek naar de beste foto :

Als jurylid wordt je verwacht de fotografen niet te kennen waarvan je de foto's moet beoordelen. Mocht dat toch zo zijn, is het je eerlijke taak om daar absoluut geen rekening mee te houden.

Je beoordeelt anonieme foto's !

Je moet nu een vorm van waardering inbouwen. Ofwel door elke foto punten te geven, ofwel door ze telkens uit te sluiten.

Samenspraak met je collega's juryleden is nodig, maar in beperkte mate moet je eerlijk je eigen veto kunnen stellen.

Zowel positief als negatief.

Naargelang je instelling ga je de foto's emotioneel of technisch bekijken. De best samengestelde jury zal ook die zijn waar de twee gemengd zijn.

Het "echte werk"

Actie geeft altijd reactie !

Woorden zijn wind. Vang ze als het nuttig is. Hoe meer je ze tegen houdt, hoe harder ze duwen.

Je kan iemand helpen, raad geven, overbluffen, vernederen... evalueer op tijd waar je me bezig bent ! Uw reactie, tips en commentaar moeten over de foto gaan, niet over jezelf.

Voorbeeld voor punten van een invulblad voor bespreking

Maak zelf je invulblad als je op regelmatige basis een advies wil geven aan iemand.

Neem niet te veel punten zodat je nog kan vinden waar een tip bij moet.

Kies wel de punten die u het meeste zeggen en die voor jezelf het duidelijkst of het gevoeligst zijn.

- Artistiek :
  - Waw factor : echt opvallen door iets, kippenvol, tranen...
  - Verhaal : vertelt de foto een verhaal ?
  - Belichting - sfeer : Hoort de belichting en sfeer bij het beeld of onderwerp.
  - Compositie - uitsnede: juiste verhouding, beeldvulling,
  - Creativiteit en originaliteit : durf, afwijken van regels
  - Nabewerking : filters, wijzigingen, zichtbare bijwerkingen. (artistiek gezien)
  - Afwisseling en herhaling bij opeenvolgende foto's of een reeks.

- Technisch :
  - Belichting — juistheid, contrast :
  - Dynamisch bereik : "uitbranden" van hooglichten en "dichtlopen" van schaduwen.
  - Scherppte : dieptescherpte, op het juiste punt, geen oververscherping ?
  - Kleurweergave : witbalans, verzadiging :
  - Zwartwit omzetting : was de foto beter in kleur, of juist beter in zw ?
  - Lensvertekening : groothoekvervorming, omvallende muren, rechte horizon ?
  - Nabewerking : zichtbaar ? effecten ? juist gebruik of overdreven ? (technisch)

Algemene indruk : Punten van 0 tot 5, of 0 tot 100 als er met meerdere juryleden gewerkt wordt

Mondelinge bespreking

Een fotoreeks bespreken

Een samenhangende reeks een voor een bekijken op een computerscherm is zinloos.

Best afdrukken. Dan schikken, verplaatsen, reserve foto's wisselen met de selectie, afstand wijzigen ... Bij een samenhangende fotoreeks spelen bij de presentatie het overzicht aan de muur, afstand tussen de foto's, de volgorde, de afwerking (randloos, kader, passe-partout...) een heel grote rol.

Ga hier niet te vlug over. Eens de foto's geselecteerd is de presentatie van even groot belang.

U geeft commentaar

- Zeg altijd uw "eerste" indruk.
- Zeg dingen waar je zeker van bent op een constructieve manier ipv alleen af te breken.
- Bondig en kordaat is beter dan langdradig rond de pot draaien.
- Houd de discussiepunten tot het laatste.
- Tracht veel te zeggen met weinig woorden, ipv veel te praten en weinig te zeggen.
- Gebruik je handen of vingers om zones aan te duiden ipv ze te beschrijven.
- Een foto is wat hij is en wat je ziet ! Daar horen niet altijd verhalen over hoe en waarom bij.
- Uw tips voor mogelijke wijziging moeten het karakter van de foto en fotograaf respecteren.

U krijgt commentaar

- Luister tot het einde en laat in ieder geval uw collega uitspreken.
- Kritiek moet je leren aanvaarden en vooral filteren door je eigen filter.
Maak die filter met je eigen normen en waarden, je gevoel voor schoonheid, je temperament...
- Onthoud ook waar je niet mee akkoord bent, en probeer te zien van hoeveel mensen je dezelfde commentaar krijgt.
- Iedere commentaar bevat een kern van waarheid. Probeer die er altijd uit te halen.
- Iemands gevoel is belangrijk. Niet iedereen kan uitleggen waarom hij iets niet goed vindt.
- Begrijp je een commentaar niet goed, vraag dan uitleg maar hou rekening met het vorige punt.
- Worden er fotografische zaken of termen gebruikt die nieuw zijn voor u, zoek die dan later eens op. Zo breidt je kennis uit. Als de tijd het toelaat kan je ook aan je collega vragen om ze uit te leggen.

Waar en hoe

Een foto en twee mensen aan een tafel is absoluut een betere situatie dan een foto op een computer en een chatvenster om alles in te tippen. Je kan ook telefoneren met iemand. Meestal beter dan een chatvenster. We hebben het over "bespreken" van foto's.

Een foto en een groep mensen : zoveel mensen, zoveel meningen. Houd het bondig en rustig. Het gemiddelde is belangrijk maar als er 1. uitschieter is, dan is het wel nuttig om de gedachtengang van die persoon te kennen. Geef hem daarvoor de tijd.

Ogen trainen en op je gevoel laten werken

Wat doet je de eerste seconde dat je de foto ziet ? (verschieten, ontroeren, zweten... niets)

Heb je na die eerste seconde nog veel zin om verder te kijken ?

Wordt je aandacht direct naar het onderwerp getrokken of moet je het zoeken ?

Hoeveel rommel staat op de foto naast het onderwerp ?

Leidt het licht je naar het onderwerp ?

Hoeveel lichtpunten leiden je aandacht af van het onderwerp ?

Is het een statische foto die dynamisch had kunnen zijn, of een dynamische ?

Krijg je het gevoel om als kijker deel uit te maken van de foto of sta je er bij en kijk je er naar ?

Is het een prachtfoto zoals je er +- dagelijks ziet ?

Is het een prachtfoto zoals je er nog nooit of heel zelden een gezien hebt ?

Is het een "sprekende foto" ? Vertelt hij iets zinnig of staat hij te vloeken ?

Vertelt de foto een verhaal ?

Zegt de foto je absoluut niets omdat het onderwerp je niet interesseert ?

Zegt de foto je niets ook al vind je het onderwerp boeiend ?

Vormen vlakken en lijnen iets samenhangend of werken ze elkaar tegen.

Hoort de foto bij "het normale werk" of zijn er pogingen gedaan om creatief te zijn ?

Is de cropping en de verhouding de juiste voor het beeld, of is er te veel afleiding langs de kanten ?

Krijg je het gevoel om telkens terug naar die foto te gaan kijken ? Dan heb je een goede foto voor u .

Veel fotoplezier, Robert

PS:

Was je tevreden van deze avond : vertel het anderen die het nuttig kunnen vinden. Waren er dingen die je stoorden of beter konden : laat het mij heel graag weten. Alvast bedankt voor uw inbreng.